«Мовлення дитини. Основи грамоти». Мовленнєва компетентність у площині володіння основами грамоти-це здатність дитини до фонематичного сприйняття, звукового аналізу елементів мови, готовність до письма, друкування і читання свого імені, простих слів. Правильне вживання термінів «речення», «слово», «звук», «склад», «буква». Оскільки за стандартом нового документу «БКДО» участь батьків у освітньому процесі дошкільника максимальна, це дає змогу краще вивчити та закріпити матеріал.

«Дитина в соціумі. Соціально-фінансова грамотність». Дитина набуває навички у плануванні бюджету родини, раціонально використовувати кошти та помірковано їх витрачати.

Таким чином, удосконалити якість організації дошкільної освіти необхідно удосконаливши робочу програму та об'єднавши зусилля педагога і родини. Діяти необхідно тільки в інтересах дитини, заохочуючи до освітньому напрямку.

Примітка: науковий керівний – Козиненць Інна Іванівна, доцент кафедри філософії і педагогіки.

ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ ЯК ПЕДАГОГІЧНА ТЕХНОЛОГІЯ ЗАСВОЄННЯ МЕДИКО-БІОЛОГІЧНИХ ДИСЦИПЛІН ПРИ ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ

Согоконь Олена Анатоліївна
к.пед.н., доцент, доцент кафедри
медико-біологічних дисциплін і фізичного виховання
Полтавський національний педагогічний університет
імені В.Г. Короленка
email: elena.sogokon@gmail.com

На Україні створюється нова система вищої освіти, що вимагає від педагогічної науки впровадження інноваційних технологій і розробки нових методів навчання, що орієнтує входження оновленої системи вищої освіти у світовий освітній простір. В умовах інформаційного суспільства на перший план висуваються завдання інтелектуального суспільства, формування критичного мислення, оволодіння пізнавальною діяльністю. Сучасне навчання повинно бути спрямоване на цілеспрямоване оволодіння професійними навичками, вміння розмірковувати для знаходження необхідної інформації, мати активну життєву позицію, прагнути до фізичної і духовної гармонії, тим самим формуючи цілісний світогляд і світосприйняття.

Дистанційне навчання – нова форма навчання, яка відіграє суттєву роль у розвитку інформаційного суспільства і сприяє подальшій модернізації сучасної неперервної освіти. Дистанційну освіту можна охарактеризувати як сучасну форму навчання на відстані з використанням нових інформаційних технологій і систем мультимедіа, що дає змогу подолати недоліки традиційної заочної форми навчання, зберігаючи при цьому всі її переваги. Застосування відеоконференцій та онлайнових бесід (chat) створює ефект присутності й розширює рамки інтерактивної взаємодії. З одного боку, дистанційне навчання як педагогічна технологія відображає сутність особистісно орієнтованого підходу, а з іншого – сприяє формуванню творчого мислення особистості, що лежить в основі конструктивізму.

Науковому забезпеченню дистанційної професійної освіти, проблемам і напрямам дослідження цієї галузі присвячені праці О. Андреєва, Є. Долинського, В. Кухаренка, В. Олійника, В. Осадчого, Є. Полат, С. Сисоєвої та інших [1, 3, 4, 6]. Аналіз наукового

опрацювання проблеми пошуку найбільш ефективних педагогічних технологій, що здатні забезпечити підготовку конкурентоспроможніх фахівців показав, що проблема дистанційного навчання як педагогічної технології при вивченні медико-біологічних дисциплін вивчена недостатньо.

Парадигма навчального процесу вже не зводиться до передачі викладачем суми знань, головне в діяльності вчителя – організувати пізнавальну діяльність суб'єктів навчання з урахуванням їхніх індивідуальних можливостей та здібностей, з акцентом на їх самостійну діяльність, взаємодію, співпрацю з викладачем та між собою. Результативність навчання при сучасній системі освіти не обмежується обсягом набутих знань, необхідно так організувати пізнавальну діяльність, яка сформує професійну компетентність, грамотність, освіченість, певні загальнолюдські, культурні цінності та певну ментальність.

Сучасне покоління інформаційних технологій характерне своїми ціннісними орієнтаціями, де на перший план виходять знання та кваліфікація, причому знання виявляються через кваліфікацію, тобто вміння застосовувати ці знання при вирішенні різних проблемних ситуацій. Тобто сучасний фахівець повинен не тільки бути добре обізнаним, але й повинен самостійно мислити, ухвалювати виважені рішення. Тому на нашу думку, сучасна система освіти має бути побудована на наданні можливості молоді розмірковувати, зіставляти різні точки зору, формулювати й аргументувати власне бачення, спираючись на знання фактів, законів, досліджень сучасних науковців, на власні спостереження.

При засвоєнні теоретичного, практичного та контрольного розділів дисципліни змінюється характер взаємодії між студентом і викладачем. Для раціонального й ефективного застосування технологій ДН під час викладання медико-біологічних дисциплін потрібно дотримуватися таких педагогічних умов:

- дуальний характер технологій ДН для студентів (з одного боку, вони є технологіями, які студенти використовують у навчально-виховному процесі, з іншого – такі технології є об'єктом вивчення й опанування);
- формування в процесі ДН когнітивного досвіду особистості, досвіду оволодіння засобами творчої діяльності, ставлень особистості в нових умовах застосування інформаційних технологій;
- за умови збільшення кількості годин самостійної роботи при ДН навчальний матеріал повинен бути адаптованим, тому контент ДН має формуватися за допомогою системного дидактичного проєктування;
- студенти та викладачі повинні володіти навичками організації самостійного навчання;
- організація ДН має ґрунтуватися на організації продуктивної діяльності студентів, у ході розв'язання навчальних проблем;
- для організації ДН потрібно підготувати студентів і викладачів до використання технологій ДН, сформувати в них певні навички й уміння, причому, з огляду на специфіку педагогічного навчального закладу, у викладачів та студентів формуються навички і тих, хто навчається, і тих, хто навчає [3, с. 203].

На нашу думку, сучасна система освіти повинна бути побудована на наданні студентам можливості розмірковувати, зіставляти точки зору, різні позиції, формулювати й аргументувати власне бачення, спираючись на знання фактів, законів, закономірностей науки на останні наукові спостереження з даної теми та власні дослідження. У центрі навчального процесу при такому підході є принцип інтерактивної взаємодії, який реалізується при дистанційному навчанні на рівні новітніх форм, методів і засобів навчання. При дистанційному вивченні медико-біологічних дисциплін недостатньо використовувати тільки інтерактивні чи аудіовізуальні засоби навчання, діяльність повинна бути побудована на співпраці та взаємодії, де велика увага приділяється самоосвіті, яку треба навчитися

застосовувати для вирішення нових проблем, оскільки в сучасному світі доводиться навчатися протягом всього життя. Самостійна індивідуальна діяльність переважає у дистанційній формі навчання, але вона має гармонічно поєднуватися з груповими видами діяльності, щоб якість навчання не поступалася якості навчання в очній формі. Прикладом створення повноцінного навчального процесу за дистанційною формою навчання є віртуальний клас, де студенти навчаються в умовах взаємодії, співпраці, де викладач – наставник, організатор, партнер у пізнавальній діяльності.

При організації навчального процесу, відповідно до навчального плану дистанційний курс медико-біологічного циклу повинен бути забезпечений всіма необхідними навчально-методичними матеріалами, а саме:

- курс лекцій в електронному варіанті;
- методичні рекомендації для виконання практичних робіт (семінарів);
- методичні матеріали для виконання самостійної роботи;
- творчі завдання з пріоритетом проектної, дослідницької діяльності;
- завдання, спрямовані на аналіз, синтез, оцінку даних із теми вивчення;
- завдання спрямовані на організацію дискусії, аргументацією своєї позиції;
- завдання контрольного характеру (індивідуальні та групові).

Рекомендуємо розробити електронні посібники з дисциплін медико-біологічного циклу, якими зручно користуватися при підготовці до практичних занять та виконання самостійної роботи. Впровадження в освітній простір дистанційних технологій навчання дає можливість повністю задовольнити потребу студентів у навчанні. Проблема становлення і розвитку дистанційної форми навчання інтегрує знання медико-біологічних дисциплін з предметами спортивного спрямування, причому природничонауковий блок є визначальним у цій інтеграції.

Ми вважаємо, що електронні навчальні курси є раціональними:

- розширюють можливості традиційного навчання;
- роблять навчальний процес більш різноманітним;
- дозволяють підвищити ефективність самостійної роботи студентів, рівень мотивації до навчання, стимулюють розвиток їх інтелектуального потенціалу;
- автоматизують процес контролю та оцінювання здобутків студентів.

Виходячи з цього, дистанційне навчання має низку переваг у порівнянні з традиційним навчанням, а саме: передові освітні технології, доступність джерел інформації, індивідуалізація навчання, зручна система консультування, демократичні стосунки між студентом і викладачем, зручний графік та місце роботи. Впровадження дистанційних технологій у навчальний процес спрямоване на глибше розуміння навчального матеріалу; формування таких компетенцій як: комунікативні (безпосереднє спілкування за допомогою засобів мережі), інформаційні (пошук інформації з різних джерел та можливість її критичного осмислення), самоосвіти (вміння навчатись самостійно). Як показує практика, якщо студент не навчиться самостійно приймати рішення, визначати зміст своєї навчальної діяльності та знаходити засоби її реалізації, він не зможе якісно оволодіти тією чи іншою дисципліною. Окрім того, дистанційне навчання виконує й виховну функцію: сприяє формуванню провідних якостей особистості: активність, самостійність, самовдосконалення, творчість. Отже, у дистанційному навчанні новітні технології викладання медико-біологічних дисциплін виконують функцію активізації процесу навчання на якісно новому рівні, вони відповідають вимогам віртуального середовища і поєднуються з інформаційними технологіями.

Перспективи подальших наукових розвідок будуть спрямовані на професійну підготовку та перепідготовку викладачів для дистанційного навчання, розробку методичнихрекомендацій для засвоєння віртуальних освітніх середовищ.

Використана література

1. Андрєєв О.О. Педагогічні аспекти відкритого дистанційного навчання: монографія. Харків, 2013. 212 с.
2. Дистанційна освіта в сучасній освітній діяльності / Освітній портал [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://www.osvita.org.ua/articles/30.html/
3. Долинський Є.В. Дистанційне навчання – одна з прогресивних форм підготовки фахівців. Теоретичні питання культури, освіти та виховання: Збірник наукових праць. Вип.42 / За заг. ред. проф. Матвієнко О.В. К.: Вид. центр КНЛУ, 2010. С. 202-207.
4. Олійник В.В. Відкрита післядипломна педагогічна освіта і дистанційне навчання в запитаннях і відповідях: наук.-метод. посіб. Київ, 2013. 312 с.
5. Про Національну стратегію розвитку освіти в Україні на період до 2021 року [Електронний ресурс]: Указ Президента України від 25.06.2013 № 344/2013 Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/344/2013.
6. Осадчий В.В. Сучасні тенденції використання інформаційних технологій у навчальному процесі вищої педагогічної школи. Педагогічний процес: теорія і практика : Збірник наук. праць. К. : Видавництво П/П «ЕКМО», 2009. Вип. 2. С.190-207.

МАСОВІЗАЦІЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ ТА ГЛОБАЛЬНІ ВИКЛИКИ СЬОГОДЕННЯ

Рилова Ольга Юріївна
аспірантка кафедри філософських і політичних наук
Черкаського державного технологічного університету
rylovaolha@gmail.com

Майже тисячу років університети існували як привілейовані, захищені законом установи, що служать створенню, структуруванню та розповсюдженню теоретичних і практичних знань. Заклади вищої освіти по всьому світі пишаються своїми традиціями та забезпечують постійну підтримку державі і суспільству, орієнтуючись на національну єдність, ідентичність та інтелектуальні переваги.

В той же час університети завжди реагують на різноманітні політичні, економічні та соціальні зміни і пристосовуються до нових реалій. Тож наприкінці XX – на початку XXI століття більшість з них були змушені стати на шлях змін і трансформації, оскільки, на думку багатьох дослідників, вища освіта опинилася у критичному становищі і зустрілася з такими проблемами, які загрожують підірвати її фундаментальну роль в суспільстві або навіть взагалі знищити.

Протягом тривалого часу у світі спостерігається тенденція до масовізації вищої освіти, що має безпрецедентний характер. Відбувається диверсифікація типів закладів вищої освіти та збільшення кількості студентів за рахунок представників різних соціальних груп без будь-яких гендерних, економічних чи культурних обмежень. Загрозу для університету несе в собі і комерціалізація галузі, яка розглядається як один із засобів зменшення фінансового тиску на державу. Крім того, дедалі важче стає підтримувати якість викладання та навчання на належному рівні.

Все це гостро ставить питання про майбутнє вищої освіти і необхідність переосмислення ідеї та місії університету. Причому більшість науковців подальший його розвиток пов’язують з інформаційно-комунікаційними технологіями, які сьогодні вийшли на новий рівень і охоплюють практично всі сторони нашого життя.